

ואמר זה יושג להם אם ישמרו את כל התורה ויעשו ותהי השמירה והעשיה מאהבת ה' ולא מיראה הדור ההוא אשר יעמוד בזה צימיו יקים ה' דברו העוז לתת כל העשרה עממין ויעמיד ציד ישראל כל העוז שהצטיח לעשות לאבות ציוס עומדס בתחיה ורז"ל ¹²³⁴⁵⁶⁷ העירו שגאלה העתידה תלויה בעבודת ה' מאהבה דוקא:

יא) וכי יהיה איש שונא וגר. פרשה זו רומזת מה שאמרו בגמרא מכות דף י"ג שלשה טעיות עתיד שרו של אדום לעשות לעתיד לצא וא' מהם הוא שערי מקלט קולעות ההורג בשוגג והוא מזיד וידוע כי שרו של אדום הוא ס"מ הוא שטן הוא יצר הרע ועליו העיד הכתוב כאן ואמר כי יהיה איש שונא כי אין שונא לאדם כינרו הרע והוא מקור השנאה לרעהו כי הוא מראה ריעות לכל כי לטובתם מיעטס והוא שונא לו ומצקש רעתו בדרכי אהבה וריעות וארצ שאורצ לו להחטיאו כי יש לך לדעת בעצירה ראשונה שעושה האדם אינו עושה אלא כשגגה וצזה מולא שער הכר ליכנס לנפש גם מקדים להאדם כאומרו לפתח חטאת רוצץ קודם צא המנגדו באדם גם מסביר לו פנים על מעשה הרע ויאמר לרע עוז ואין לך אורצ גדול מזה וצזה מתגבר עליו והוא אומרו וקס עליו מה שאין כן קודם לכן שהיה כחוט השערה הלך בחוך האדם ועל ידי החטא יתגבר ויקום עליו:

ואומרו והכהו נפש כאן העיר שהוא מדבר על ס"מ ולזה אמר והכהו נפש פירוש שחובל בנפשו כי על ידי החטא חמות הנפש ונס אל אחת פירוש אם ינוס אל אחת הערים האל לצר עלמה שהיא מערי המקלט

ושלחו זקני עירו הם צית דין של מעלה שהיא עיר של השר של אדום ולקחו אותו ועל פי המשפט יתנוהו ציד גואל הדם הוא אצונו שצשמים:

ואומרו ומת כאן רמז סוד אומרס ז"ל מושיע אלצטו צהס ושורפס והוא אומרו ציד גואל הדם ומת פירוש בנגיעת יד ה' צו צזה הוא מת מעלמו ולפי שאמרו ז"ל כי הריגת ס"מ תהיה גם כן על ידי ישראל שידס תהיה צו להמיתו עס ה' צרוך הוא לז"א לא תחוס עליו והגס שלדיקים הרויחו באמצעותו יש להם להציט אל דס הנקי כמה דמים רצים ששפך באורצו ואז ועוז לך תהיה נחלעת בחינת הטוב לך כי בהצטל רוח הטומאה תהיה נשלמת בחינת הטוב במקומה שהס צני ישראל:

יע) ועשיתם לו כאשר זמס. רז"ל אמרו מכאן הרגו אין נהרגים כאשר זמס ולא כאשר עשה וקשה דלמא אמר הכתוב כאשר זמס להתחייב אפילו לא עשה אלא מעת אשר ענה סרה וזמס לעשות רעה לאחיו נחחייב וכשנעשה מעשה על ידו ונהרג יש כאן זמס ועשה וקורא אני צו גם כן זמס וגוסף שעשה ואין כאן טענת אין עונשין מן הדין:

אכן עיקר הדרשה הוא ממה שהיה לו לומר כאשר ענה על אחיו וחזר למח שאמר שקר ענה באחיו ויעשו לו כאשר ענה וצמחמר זה ישנו לחיוב צין נהרג צין לא נהרג שניהס נכללים צמשמעות אשר ענה ומה שלא אמר לשון הכולל והלך לצקש לשון זה אשר זמס לדיוק צא לומר דוקא זמס ולא עשה כדצריהס ז"ל רז"ל בצרייתא אמרו אמר לו אצו לאו קל וחומר הוא א"ל למדתנו רצינו אין עונשין מן הדין וכי אין להקשות מזה לדצריהס כי

כי כשצא אדם לטוהר ימינו יתי מקבלתו
ונדבק לה' והוא יכניע מזריו:

וגמר אומר המעלך מארץ מזרים כי זה
מופת חותך כי ה' מפרק הקליפה
מן הקדושה ומברכה והוא סוד העלאת ישראל
ממזרים כידוע ליודעי חן וזה לך האות כדי
שתחזק במלחמה וכן הוא אומר לפי רשע
לנדיק וגו' ה' לא יעזבו בידו ואמרו ז"ל
שהכתוב מדבר על יצר הרע שהוא מחגבר
על האדם וה' עוזרו ומלילו מידו:

(ד) להלחם וגו' להושיע וגו'. פירוש להלחם
וגו' לאצד אויביכם ואמרו
להושיע וגו' פירוש שלא ימות מצני ישראל
אחד במלחמה וזה הוא עיקר הגם שתייה
המלחמה כצדק באויביכם ולא יפקד אחד
מצני ישראל ואולי כי לזה נכתוב במה שאמר
בתחילת הכתוב ה' אלהיכם הזכיר הרחמים
והדין רחמים להושיע ישראל דין לאצד
אויביכם וזולת זה היה די באומרו כי
אלהיכם הולך:

(ה) מי האיש הירא וגו'. רז"ל אמרו זה
הירא מעצירות שצידו פירוש ע"ד
אומרו פחדו בציון חטאים שכל מי שיש צידו
עצירות לצו ירא וחמד מעצמו ואפילו אינו יודע
שיש צידו עצירות הפחד הנכנס בלצבו
במלחמה חודיעהו כי יש צידו עצירות ורז"ל
שיערו העון שיכנס בלצבו הפחד מילרו שאפילו
אין צידו אלא שדיבר צין ושתצח ליוצר והטעם
כי הנכנס למלחמה לריף לעשות לו גם להנצל
מחרצ אויב וכל שצידו מצחינת הרע אינו
ראוי לגם ומזלו יפחידו:

(ו) כי תקרב וגו'. אולי פרשה זו תרמוז
על פי מה שאמר הרשב"י בספר
הזוהר כי האדון צ"ח שולח נשמה יתירה

בלא טעם אין עונשין מן הדין היה הקל וחומר
מכריח לומר שלא צא הכחוצ לפוערן אם הרגו
שהרי קל וחומר הדברים ואין כח בדיוק
לדחות הקל וחומר ולחוקמי קרא שלא בדיוק
אם לא מטעם שדחה רבי אין עונשין מן
הדין:

ב

(א) כי תלח למלחמה וגו'. אולי שרמז הכחוצ
מלחמת האדם עם יצרו וצא להסיר
מלצבו מורך ואמר כי תלח למלחמה הידועה
שאין גדולה ממנה והנה במלחמה זו יש צי
דברים קשים לאדם שמתשיים כוחו ה' הוא
שאינו מלומד במלחמה כמו שהוא מלומד
ורגיל צמין מלחמה זו יצרו הרע צי שהרכבת
האדם חוצקת דברי היצר בכל אשר יאמר
אליו צעניני האיסור לגנוב ולגזול ולגאות
ולאכול כל אשר תאוה נפשו וזה ימנעו
מלשמוע אל דברי התורה והמלוכה ומה גם
אחר שנכשל בעצירות רבות שיתוספו כוחות
הרע שנוולדו ממעשיו הרעים כמו שפירשתי
במקומות אחרים והרי הוא ציניכם כחררה
שאין לה הופכין:

לזה צא דבר ה' כאן ואמר כי תלח למלחמה
וראית צעניני שכלך סוס ורכב סוס
כנגד מה שהוא היצר סוס מוכן למלחמה מה
שאינו כן האדם רכב כנגד הרכבת האדם
שנוטה וחושקת לדברים ואומרו עם רב ממך
כנגד כוחות הרע שניתוספו ממנו מלד מעשיו
הרעים כמו שאמרנו לעפ"כ צא דברו הטוב
ואמר לא תירא מהם והטעם הוא כי ה'
אלהיך עמך פירוש הן אמת אם היית צא
למלחמה בכחך אין צד כח לעמוד במלחמה
זו אבל כיון שה' אלהיך עמך כחו גדול להבליך